Борба

В тъги, в неволи младост минува, кръвта се ядно в жили вълнува, погледът мрачен, умът не види добро ли, зло ли насреща иде... На душа лежат спомени тежки, злобна ги памет често повтаря, в гърди ни любов, ни капка вяра, нито надежда от сън мъртвешки да можеш свестен човек събуди! Свестните у нас считат за луди, глупецът вредом всеки почита: "Богат е", казва, пък го не пита колко е души изгорил живи, сироти колко той е ограбил и пред олтарят бога изамамил с молитви, с клетви, с думи лъжливи.

И на обществен тоя мъчител и поп, и черква с вяра слугуват; нему се кланя дивак учител, и с вестникарин зайдно мъдруват, че страх от бога било начало на сяка мъдрост... Туй е казало стадо от вълци във овчи кожи, камък основен за да положи на лъжи свети, а ум човешки да скове навек в окови тежки! Соломон, тоя тиран развратен, отдавна в раят найде запратен, със свойте притчи между светците, казал е глупост между глупците, и нея светът до днес повтаря — "Бой се от бога, почитай царя!" Свещена глупост! Векове цели разум и совест с нея се борят; борци са в мъки, в неволи мрели,

но кажи, що са могли да сторят! Светът, привикнал хомот да влачи, тиранство и зло и до днес тачи; тежка желязна ръка целува, лъжливи уста слуша с вяра: млъчи, моли се, кога те биять кожата ти да одере звярът и кръвта да ти змии изпият, на бога само ти се надявай: "Боже, помилуй — грешен съм азе" думай, моли се и твърдо вярвай бог не наказва, когото мрази... Тъй върви светът! Лъжа и робство на тая пуста земя царува! И като залог из род в потомство ден и нощ — вечно тук преминува. И в това царство кърваво, грешно, царство на подлост, разврат и сълзи, царство на скърби — зло безконечно! кипи борбата и с стъпки бързи върви към своят свещени конец...

Ще викнем ние: "Хляб или свинец!" Край